

● **ישראל תחדל לחזק על ממשלת גרמניה למען דחיית מועד ההתיישנות של פשעי הנאצים.** לקראת פגישה אפשרית בין לוי אשכול לבין לודוויג ארהרד, תעשה ממשלת ישראל מאמצים ליצירת אורה נוחה לשיחה. הוגים גרמניים רמזו, כי לחץ גרמני פנימי אינו מאפשר לדחות את מועד ההתיישנות, וכל ניסיון כזה מצד ממשלת גרמניה המערבית עשוי לגרום סיבוכים.

● **התפטרותו של מייק פלדמן לא תשפיע לרעה על יחסי ווינגטון-ירושלים** — זו ההערכה המתגבשת במשרד החוץ הישראלי. לדעת יועציה של גולדה מאיר, גרם תפקידו הבכיר של פלדמן דווקא למספר מחזלים אמריקאיים כלפי ישראל, מחשש פן תתפרש יהדותו של יועץ הנשיא כגורם לצעדים שישראל היתה מעוניינת בהם. מאז כניסתו של הנשיא ג'ונסון לתפקידו, גילה נטייה לראות בישראל שלוחה אמריקאית במרחב, דרש מייק פלדמן עצמו יעץ לפעול ביתר מתינות, פן יפעיל הסטייט דירפרמנט לחץ אנטי-ישראלי חריף.

● **בשיחות מפא"י ואחדות העבודה, לקראת הקמת המערך, תועלה הצעה לקבוע כבר כשלב זה את התפקידים בהסדרות.** אחדות העבודה תסכים למינוי מזכיר כללי מבין חברי מפא"י, אך תתבע לתת לה את הגזברות או את דאשות המחלקה לאיגוד מקצועי. אחדות העבודה מעוניינת יותר בעמדה השנייה, אך חוששת כי מפא"י לא תרצה לנשל את ראש המחלקה ירושלים משל מתפקידו. לי עומת זאת נמצא יהושע לוי, גזבר ההסתדרות, חשוף להדחה, עקב היותו מקורב ללבון.

● **מפא"י תמנה קומיסארים חדשים לפקח על העתונים הלועזיים שלה.** הסתבר, כי חלק מן העתונים העובדים במערכת עתונים אלה אינם נאמנים תמיד לקו המפלגה, על אף הבעיות המיפלגתיות על עתוניהם. לקראת הבחירות תנסה מזכירות המפלגה לחסל כל סטייה מקו המפלגה.

● **מחלתו של שר הפנים משה חיים שפירא עלולה להי שפירא ממושכת.** בימיקרה שהשר ירותק למיטתו, יופקד על המשרד שר הדתות זרח וורהפטיג, בעוד שהניהול המעשי יימסר לידי סגרה'ה ישראל שלמה בן-מאיר.

● **הליברליזציה בשוטון הסובייטי תתן את אותותיה גם ביחס הממשלה ליהודי ברית המועצות.** שיפור יחס זה, שהחל בימי כרושצ'וב, יימשך בחסות המנהיגות החושה. תוך התרת פרסום ספרים דתיים יהודיים, כמשקל-נגדי לפרסומים האנטי-יהודיים מלפני כשנה.

● **ייתכן שאורי דיוויס יחדש את שבות-הרעב שלו, כמחאה על הפקעת קרקעות כרמאל.** הוא יפנה לממשלה בדרישה שתפעל על-פי המלצות ועדת-השלושה של קבוצת איחוד, אשר המליצה, בין היתר, כי בעלי הקרקעות הערביים ימשיכו לעבד את אדמות-הבור המופקעות, כי תוכשר קרקע במקום זו שהופקעה, וכי ייתן פיצוי נאות עבור קרקע ומחצבות שלא יוחלפו בקרקע אחרת. במקרה שהממשלה לא תביע את נכונותה לקבל את המלצות איחוד ולפעול לפיהן, יחדש אורי דיוויס את שבות-הרעב.

● **צפויה מערכה דתית נגד בואה המתוכנן של הזמרת מאנדי רייס-דייוויס לישראל.** מאנדי, שהתפרסמה בעולם כחברת-לעיוס של כריסטיין קילר, בשערורייה המינית של שרי-ההגנה הבריטי ג'ק פרופיומו, הוזמנה לסידרת הופעות במועדון-לילה תל-אביב, עומדת להגיע בקרוב.

● **תועלה תכנית לבניית יקבים חדשים.** תעשיית היין הישראלית עומדת בפני משבר בעקבות שנת שפע זלתי רגיל ביבולי הכרמים. מאחר שהמטק הישראלי והייצוא אינם מסוגלים לקלוט את הגידול בייצור, החמירה בעיית האחסנה. כבר כיום נמצאים ביקבי ישראל חצי מיליון טונות של כהל ענבים משומר. כדי לאחסן יין נוסף ולשמרו במשך שנים, יתבעו הכורמים אמצעי מימון ממשלתיים בסכום ניכר.

מפא"י, פרש בינתיים מן המפלגה והקים סיעה עצמאית משלו. כל שאר הסיעות בהסתדרות התנגדו להדחתו החדשה של לבון. אבל מפא"י עמדה על שלה. החברות בוועד הפועל, הסבירו נציגיה, אינה אישית. המקום בו הועד הפועל שייך למנגנון המפלגה, וזה רשאי למנות ולסלק כל ציר כאחראי-נפשו. קרא אחד מנציגי מפא"י: לאן נגיע אם נקבע שהמנדאטים אינם שייכים לרשימה המפלגתית, אלא לנבחרים האישיים?

התחלת הצירוף

סילוקם של פינחס לבון ולוי יצחק הירושלמי מן הוועד הפועל של ההסתדרות (ראה לעיל) היה אות ראשון, כי מפא"י מנקה את השטח לקראת הבחירות. כעבור יומיים אך נקבע המועד בו תיבחר הוועידה הבאה של ההסתדרות: 17 במאי 1965.

כלשהו. חמישים חברי הפרלמנט הגרמני, חברי המפלגה הנוצרית-דמוקרטית השלטת, הגישו הצעת-חוק לדחיית ההתיישנות. אפי' לו הממשלה שקלה את האפשרות להיכנס ללחץ. שתי מפלגות חשובות אחרות — הסוציאלי-דמוקרטית והדמוקרטית-החופשית — הביעו תמיכה בדחייה. רק מפלגה גדולה אחת בגרמניה כולה הודיעה רשמית שהיא מתנגדת לכל דחיית ההתיישנות. היתה זאת מפלגת האיחוד הנוצרי-סוציאלי בבואריה — מפלגתו ה' פרטית של פראנק-יוזף שטראוס. שטר' אוס עצמו עמל הביע במלים נמרצות את התנגדותו לדחייה, תבע להסתייג סוף-סוף את המצוד אחרי הנאצים ולהניח לגרמניה לחזור למנוחתה.

לדבריו היה הד רב. כי הוא המנהיג היחיד בגרמניה היוזע כידועם האישי של שמעון פרס, משה דיין ודויד בן-גוריון.

חוק אפנדים יהודים

לפני דור גורשו הפועלים הערביים מ' פרדיס פתח-תקוה. המאבק העקוב-דם נוהל על-ידי ההסתדרות, בראשות דויד בן-גוריון, שהיה אז מזכירה הכללי. אולם לא היה זה מאבק לאומני. הכרי' זה או ההסתדרות: אין היא מתנגדת לי' ערבים מפני שהם ערבים, אלא רק מפני שהם בלתי-מאורגנים. המלחמה בעבודה בלתי-מאורגנת היא מטרה קדושה של כל איגוד מקצועי.

מאחר שההסתדרות היתה סגורה רשמית בפני כל מי שאינו יהודי, לא יכלו ה' ערבים, כמוכון, להיות מאורגנים. אבל זה היה רק מיקרה. **טובה יותר, זולה יותר.** בינתיים קמה המדינה. המדינה הפקיעה מאות אלפי דונמים של ערבים, ובכללם ערבים אורחי ישראל ו'נפקדים נוכחים'.

אדמה זו נמסרה ליהודים והם החלו לי' עבדה. אך כעבור זמן נוכחו לדעת כי העבודה הערבית טובה יותר, זולה יותר, על כן מסרו את האדמה לעיבוד בידי שכירים ערביים. במקרים רבים היו אלה אותם הערבים עצמם שהם הופסקה האדמה. כל זה לא מצא חן בעיני המוסדות. השבוע הודיעו כי הם יוזמים חוק, שימנע את הדבר בעתיד.

למען המיסכנים. איך מחוקקים חוק האוסר את מסירתה של אדמה לידי פוע' לים השייכים ללאום אחר? פשוט מאד: קובעים שאסור למסור אדמה לעיבוד של אנשים מן החוץ, שאינם חברי המושב, אלא בהסכמת מוסדות-ההתיישבות. כדי שהאזרחים יבינו במה המדובר, הוסיף הארץ: "הכחונה היא למנוע את מסירת האדמה לאנשים שהמוסדות לא היו מוכ' רים להם את האדמה מלכתחילה." קרי: ערבים.

כמו בימי פתח-תקוה, השתדלו הכל להימנע מלהוכיח את המטרה האמיתית. תחת זאת דיברו על הצורך למנוע הקמת 'מעצמי חוש של אריסימ'. כלומר: האגה לערבים המיסכנים, חסרי הקרקע והפרנסה, שהחוק נועד למנוע את ניצולם המחפיר בידי 'אפנדים יהודיים'.

אבל קשה להתאפק מלרמוז על האמת. לכן דיברו על העתונים של 'אדמות ה' לאום', הנתונה בסכנה. הם שכחו כי אין בישראל 'אדמת לאום'. כל האדמה שייכת למינהל מקרקעי ישראל, שהוא זרוע של מדינת ישראל, בה כל האזרחים שווים בפני החוק, ללא הבדל דת, לאום וגזע. כך, על כל פנים, כתוב במגילת העצמי אות.

מפלגות ההלכה והאעשה

מפא"י דוגלת בשינוי שיטת-הבחירות. היא מתנגדת לשיטה היחסית הקיימת, מפני שזו מונעת קשר ישיר בין הבוחר והנבחר. מפני שהיא הופכת את הנבחר לסוכן-החלוי כל-כולו במנגנון המפלגתי.

זה עניין מוסרי. כל-כך מוסרי, עד שחבר-מפא"י רבים מוכנים לחת' על המערך הווגי, ובלבד שלא לחת' על ה' מאבק להנהגת שיטת-הבחירות האישית. **לאן נגיע?** השבוע הציעה מפא"י לבטל את חברותו של פינחס לבון בוועד הפועל של ההסתדרות. כי לבון, שנבחר ברשימת

"תיזהר רק שלא תיפול!"

אולם עוד בטרם הושמעה ריית-היוזק הרשמית, התנהל מירוק-הבחירות במלוא ה' תנופה. נציגי המפלגות היו שקועים במסע הופעות מארחוני, האיצו בפועלים להצ' ביצ' בעז' סיעה זו או אחרת בהסתדרות. היה זה מסע הבחירות להסתדרות פועלי-הבניין העומדות להיערך בעוד שבוע. בקרב כל המפלגות הפועליות שררה הדעה, כי לתוצאות בחירות אלה תהיה משמעות רבה לגבי תוצאות הבחירות לוועידת ההסתדרות — ואולי גם לכנסת.

דרושה: נרדניה גדולה. לפחות לגבי אחדות-העבודה היתה לבחירות הקרובות משמעות מיוחדת, ועל כן היא ריכזה את כל כוחה-המחץ שלה במסע המוגבר, בראש המסתערים על הבחורים עמד יגאל אלון, משריין בהישגיו כשר העבודה.

למפקד הפלמ"ח לשעבר היתה סיבה נור' ספת להתאמץ, לדחור במכוניתו מישיבות הממשלה לאסיפות פועלים בכל קצות ה' מדינה. כי בתוצאות הצבעתם של פועלי ה' בניין תלוי לא במעט גם אופי המערך בין אחדות-העבודה ומפא"י. אלון, אשר יותר מכל ראשי מפלגתו שואף לכינון מערך זה, רצה שתוצאות ההצבעה הקרובה ישרתו את מטרותיו.

למעשה, אין כיום איש המפקפק בכך, ש' המערך יקום. מבחינה פורמאלית דרושים הצעדים הבאים: אישור הקמתו על-ידי מ' כו אחדות-העבודה בתחילת השבוע הבא, אישור הקמתו על-ידי ועידת מפא"י במח' צית פכרואר, אישור הקמתו על-ידי מועצת אחדות-העבודה מיד לאחר מכן. ואז, כפי (המשך בעמוד 12)

* 'נפקד-ינוכח': ערבי שלא עזב מעולם את שטח ישראל, אך הנחשב מבחינה חוקית כ'נפקד'. מאחר שלא ישב בביתו ביום שצה"ל נכנס לכפרו.